

Vauhdikasta lukiokevättä!

Kiihkeä on ajan riento. Pro Lukion lukiotiedotteesta 30.3. ei ole kulunut kuin kolme viikkoa, mutta taas on lukiokoulutuksessa uutta kerrottavaa. ☺

Ajankohtaisia lukioasioita Tampereella 9.5.

Pro Lukion yhdistyskokous on maanantaina 9.5.2016 klo 12 – 16 Tampereen yhteiskoulun lukiossa Tampereella. Vuosikokous alkaa klo 12.00 ja varsinaisten kokousasioiden lisäksi ohjelmassa on myös muuta ajankohtaista koulutuspoliittista sisältöä. Karvin asiantuntijat Anu Räisänen ja Elina Harjunen alustavat lukiokoulutuksen itsearviointista ja laadunhallinnasta. Lisäksi alamme valmistautua lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamiseen työstämällä Pro Lukion omia ajatuksia kyseisestä teemasta. Olet tervetullut mukaan!

Ilmoittautuminen yhdistys- ja työkokoukseen tapahtuu tarjoilujen vuoksi keskiviikkoon 27.4. mennessä Pro Lukion [kotisivuilla](#) olevalla lomakkeella tai suoraan [täällä](#). Kokouslounas on oppilaitoslounaana klo 11.15 – 11.55. Tilaisuus on maksuton. Tarkempi ohjelma on liitteenä.

Lukion rahoitusjärjestelmän uusiminen edessä

Hallitus päätti viime viikolla [julkisen talouden suunnitelmasta](#) vuosille 2017 – 2020. Viime vuonna suunnitellut indeksisäästöt ovat jäämässä matalan inflaation oloissa vaillinaisiksi, mikä on aiheuttanut painetta lisäleikkauksiin. Lukiokoulutuksen kannalta oli tärkeää, että hallitus kompensoi uusien indeksisäästöjen vaikutukset täysimääräisesti vuosittaisella määrärahalla opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusindekseihin. Käytännössä siis

lukiokoulutuksen rahoitusasema ei kehysriihessä heikentynyt. Harmillista kuitenkin on, että lukiokoulutuksen rahoitustaso on ollut jo vuosia liian matala.

Hallituksen 14.4. päättämässä [julkisen talouden suunnitelmassa](#) todetaan lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamisen valmistelu. Asiahan ei ole uusi, sillä eduskunta päätti jo viime joulukuussa hyväksymässään valtion vuoden 2016 [talousarviossa](#), että rahoitusjärjestelmän uudistaminen valmistellaan siten, että suoritusten ja vaikuttavuuden painoarvo rahoituksen perusteena on merkittävä. Kyse on siis niistä perusteista, joiden mukaan valtionrahoitus lukiokoulutukseen tulevaisuudessa suunnataan. Tähän meidän on hyvä alkaa luoda yhteistä näkemystä. Työ alkaa yhdistys- ja työkokouksessa Tampereella 9.5.2016.

Kyselyjä menossa ja tulossa

Moni lukio tai lukiokoulutuksen järjestäjä on saanut viime viikkoina laajan kyselyn Kansalliselta koulutuksen arviointikeskukselta (Karvi). Keväällä 2014 toimintansa aloittanut Karvi toteuttaa koulutukseen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestäjien toimintaan liittyviä arviointeja varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Parhaillaan Karvi selvittää [lukiokoulutuksen järjestäjien itsearviointi- ja laadunhallintakäytänteitä](#), johon osalle lukiokoulutuksen järjestäjistä lähetetty kysely liittyy.

Opetus- ja kulttuuriministeriö lähettää lähiviikkoina lukioihin koulutusviennin esteitä koskevan kyselyn. Kysely liittyy ministeriön maaliskuussa julkistaman [koulutusviennin tiekartan](#) pohjalta käynnistettyyn työhön. Ministeriön työryhmä selvittää kyselyllä lukiokoulutuksen koulutusviennin esteitä. Etu-Töölön lukion rehtori Marja Honkaheimo on Pro Lukio ry:n edustajana viime viikolla työnsä aloittaneessa työryhmässä.

Kevään aikana on tapahtumassa paljon – mutta syksykin on pian!

Lukioissa on nyt hyvä kehittämisvire meneillään. Opetussuunnitelmia laaditaan kuumeisesti ja onpa osa lukioista jo niin pitkällä, että koulutuksen järjestäjä on ehtinyt jo hyväksyäkin ensi syksynä käyttöön otettavan opetussuunnitelman! Useimmat vievät kuitenkin opetussuunnitelmansa hyväksyttäväksi loppukevään tai alkukesän aikana. Pro Lukio ry onkin ylpeä lukiokentän tarmokkaasta otteesta opetussuunnitelmauudistuksessa.

Ministeriö on alkuvuodesta myöntänyt erityistehtävälukioille jatkoajan 1.8.2016 – 31.7.2017 lupaan poiketa valtakunnallisesta tuntijaosta. Tämän jatkoajan turvin ministeriö linjaa aivan lähiaikoina lukiokoulutuksen erityisten koulutustehtävien tulevaisuuden. Aikaahan ei ole enää paljon jäljellä, sillä on kohtuullista, että lukioilla ja lukiokoulutuksen järjestäjillä on viimeistään alkusyksystä tieto mahdollisista erityis- ja kehittämistehtävistä 1.8.2017 jälkeen. Tiedolla on nimittäin merkitystä sekä vuoden 2017 talousarviovalmisteluun että lukioiden yhteishakujärjestelmään ilmoittamiin tietoihin. Pro Lukio ry pitää tärkeänä, että haku käynnistyy rivakasti kuluvan kevään aikana.

Haku opetus- ja kulttuuriministeriön tuntijakokokeiluun on jo päättynyt. Mainiota, että lukiokentässä oli kiinnostusta kokeiluun. Onkin oletettavaa, että kokeiluun pääsee mukaan sekä suhteellisesti että absoluuttisesti enemmän lukioita kuin aikoinaan ylioppilastutkinnon rakennekokeiluun sen ensimmäisinä vuosina. Torstaina 21.4. on vuorostaan päättymässä haku Opetushallituksen käynnistämään lukioiden kehittämisverkostoon. Verkostohan tarjoaa vertaistukea lukioiden omaan kehittämistyöhön.

Pro Lukion [Valtakunnallisen lukioseminaarin](#) (Helsingissä 3. – 4.11.2016) valmistelu on myös jo hyvässä vauhdissa. Tällä hetkellä jo tiedetään, että kiinnostavista teemoista ei tule olemaan pulaa. Ehdit kuitenkin vielä esittää omia toiveitasi seminaarin sisällöiksi [Pro Lukion kotisivuilla](#) olevalla [seminaarisivustolla](#).

Tsemppiä lukiokevääseen!

19. huhtikuuta 2016

Kyösti Värri
puheenjohtaja

**Liity Pro Lukio ry:n
jäseneksi täyttämällä
jäsenlomake [täällä!](#)**

PRO LUKIO RY:N YHDISTYS- JA TYÖKOKOUS

Aika Maanantai 9.5.2016 klo 12 – 16
 Paikka [Tampereen yhteiskoulun lukion](#) auditorio, Hallituskatu 30,
 Tampere ([kartta](#))

Ohjelma:

- 11.15 Oppilaitoslounas Tampereen yhteiskoulun lukion ruokala Tiilenpäässä
 (Hallituskatu 32, kulku pääovesta, portaat heti vasemmalta alas)
- 12.00 Pro Lukio ry:n yhdistyskokous auditoriossa (Hallituskatu 30)
- 12.45 Lukiokoulutuksen ajankohtaiskatsaus
Puheenjohtaja Kyösti Värri, Pro Lukio ry
- 13.15 Laadunhallinnasta ja itsearvioinnista lukiokoulutuksessa
*Yksikön päällikkö Anu Räisänen ja arviointineuvos Elina Harjunen,
 Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi*
- 14.00 Iltapäiväkahvi
- 14.15 Työskentelyvaihe
- lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän uusiminen – ideoita ja ajatuksia rahoituksen allokoinnin perusteiksi;
 - [Valtakunnallisen lukioseminaarin 3. – 4.11.2016](#) valmistelu
- 16.00 Päätös

Tarjoilujen vuoksi ennakoilmoittautuminen keskiviikkoon 27.4.2016 mennessä [täällä](#).

Pro Lukio ry:n jäseneksi voi liittyä osoitteessa www.prolukio.fi (suoraan jäsenlomakkeelle [tästä](#)).

Laadunhallinta ja itsearviointi lukiokoulutuksessa -teema Pro Lukio ry:n yhdistys- ja työkokouksessa 9.5.2016

Hannu Simola, Janne Varjo ja Risto Rinne toteavat esseessään *Vasten valtavirtaa* (teoksessa Simola, H. (2015) [Koulutusihmeen paradoksit. Esseitä suomalaisesta koulutuspolitiikasta](#). Tampere: Vastapaino. 263 – 293.), että 1990-luvun alusta lähtien on kehkeytynyt ajatus suomalaisen perusopetuksen arvioinnista, joka koostuu neljästä elementistä:

1. Laadunarvioinnin tarkoitus on tuottaa tietoa ensisijaisesti kouluhallinnolle kansallisella, kunnallisella ja koulun tasolla – muille intressiryhmille (esimerkiksi oppilaille ja heidän vanhemmilleen sekä medialle) vain toissijaisesti.
2. Laadunarvioinnin tarkoitus on kehittää koulutusta – ei kontrolloida, sanktioida tai allokoida resursseja sen mukaisesti.
3. Otospohjainen oppimistulosten temaattinen tutkimus laadunvarmistuksena riittää – koko ikäluokan kansallisia testejä ei tarvita.
4. Koulukohtaisille paremmuuslistoille ei ole perusteita eikä tarvetta.

Mitä laadunhallinta ja -arviointi tarkoittavat sitten lukiokoulutuksessa?

Lukiokoulutus eroaa monelta osin perusopetuksesta. Vaikka valtakunnallisella ylioppilastutkinnolla pyritään osin arvioimaan oppimistulosten saavuttamista, monet edellä mainituista periaatteista näkyvät myös lukiokoulutuksessa.

[Lukiolain](#) 16 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on arvioitava antamaansa koulutusta. Lukiokoulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset ovat arvioineet omaa koulutustaan hyödyntäen muun muassa generisiä laadunhallintamalleja (EFQM, CAF, jne.). Lukiokoulutuksessa on kehitelty ja kokeiltu myös omaa laadunhallintamallia oppilaitosten ja koulutuksen järjestäjien tueksi (ks. esim. Setälä, P. & Värri, K. (2013) *Lukiokoulutuksen laadunhallintamalli oppilaitoksen kehittämisen ja johtamisen tukena*. Teoksessa Lehtonen, M. (toim.) [Perusopetuksen laatutyö. Erilaisia tapoja ottaa laatukriteerit hallintaan](#). Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu, 7. 53 – 58.).

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) selvittää vuonna 2016 [lukiokoulutuksen järjestäjien itsearviointi- ja laadunhallintakäytänteitä](#). Lukiokoulutuksen itsearviointi ja laadunhallinta ovat nyt ajankohtaisia. Mistä oikein on kysymys? Asiasta alustavat **Anu Räisänen** ja **Elina Harjunen** Karvista.